

DIARI DE SESSIONS DEL PARLAMENT DE CATALUNYA

Sèrie P - Número 41 / III Legislatura / Quart període

Dijous, 16 de novembre de 1989

Presidència del Molt Honorable
Sr. Joaquim Xicoy i Bassegoda

Sessió Plenària núm. 37

Tercera reunió

SUMARI

La sessió, suspesa ahir, es reprèn a un quart de dotze del matí i tres minuts.

Debat sobre l'orientació política general del Consell Executiu (Continuació.)

Posició dels grups

Posició del G. Socialista: *I. Sr. Obiols (p. 1886).*

Resposta: *M. H. Sr. President de la Generalitat (p. 1890).*

Rèplica: *I. Sr. Obiols (S) (p. 1895).*

Contrarèplica: *M. H. Sr. President de la Generalitat (p. 1897).*

Segona rèplica: *I. Sr. Obiols (S) (p. 1897).*

Posició del G. p. de Convergència i Unió: *I. Sr. Subirà (p. 1898).*

La sessió se suspèn a la una del migdia i tretze minuts.

La sessió, suspesa ahir, es reprèn a un quart de dotze del matí i tres minuts. Presideix el M. H. Sr. President del Parlament, acompanyat de tots els membres de la Mesa, la qual és assistida per l'Oficial Major i el lletrat Sr. Sol.

Al banc del Govern seu el M. H. Sr. President de la Generalitat, acompanyat de tots els H. Srs. Consellers.

El Sr. PRESIDENT: Es reprèn la sessió.

Continuant amb el debat, pel Grup parlamentari Socialista, té la paraula l'Ilustre Diputat senyor Obiols.

El Sr. OBIOLS: Molt Honorable senyor President, senyores diputades, senyors diputats, no puc deixar d'evocar —quan em correspon de nou l'honor d'intervenir en aquest debat d'orientació política general, en nom del Grup dels socialistes catalans— la figura de l'Honorable senyor Ramon Trias Fargas, ex-Conseller de la Generalitat de Catalunya. Vulguin veure en aquesta evocació una mostra de respecte i també d'afecte envers un adversari que va saber ser no sols un interlocutor tolerant, sinó àdhuc un amic, més enllà de la franca rivalitat política.

I això em porta, senyores i senyors diputats, a assenyalar, en l'inici de la meua intervenció, la necessitat —que potser es va fer més palesa encara en la nostra darrera sessió—, assenyalar la necessitat, dic, que Catalunya visqui la seva diversitat i el seu pluralisme com un fet eminentment positiu. Més, encara: la necessitat de comprendre que Catalunya ha de viure la seva diversitat —i la seva diversitat d'opcions polítiques— d'una manera constructiva, conscient que és en el debat lliure i democràtic, en el joc de la crítica franca —dura, si cal; sempre respectuosa—, en el debat —sempre tolerant—, una arma de futur. Una diversitat viscuda d'una manera agressiva, d'una manera desqualificadora, amb laceracions creixents, amb ferides, ens ensorraria a tots. Hem de desterrar el caïnisme com a temptació en la vida política catalana. Assumim tots que és bo, que és necessari que a Catalunya hi hagi models diferents, propostes diferents, amb vista al futur, perquè sols així tindrem el clima constructiu que permeti reforçar la nostra vitalitat, potenciar les nostres energies.

És per això que sempre he cregut —i ho crec encara més en aquesta ocasió— que un debat d'orientació política general ha de ser fet amb disponibilitat, escoltant les raons de tothom. Es va evocar la figura de Popper en un moment de la sessió anterior; doncs, bé, si hi ha un missatge clar i nítid de Popper és el missatge que s'aprèn dels errors, que són els errors els que permeten trobar la veritat, trobar la certesa. Cal, doncs, aprofitar el millor de les diverses aportacions, que permeten il·luminar la realitat des de les diverses perspectives; cal, sobretot, veure si en aquests debats és possible fer avançar idees noves, trobar nous camins, amb una fita comuna, aquella que és el denominador comú de totes les forces democràtiques de Catalunya: avançar en la llibertat i el progrés de la nostra pàtria.

És amb aquesta voluntat que intervinc, i, naturalment, formularé crítiques, i potser, tal vegada, els senyors diputats i els membres del Consell Executiu consideraran que aquestes crítiques són dures i, potser, no justes, no ajustades a la realitat; creguin, de tota manera, que, com sempre, les formulem amb un esperit eminentment positiu.

Aquest debat pren un doble caràcter, forçosament. És, en primer lloc, en certa manera, un debat sobre l'estat de la nació:

on som, on és Catalunya, on anem, on va Catalunya, quin camí ha de recórrer en els propers temps, com l'ha de recórrer, com l'hem de recórrer, on volem arribar, com volem arribar-hi. I és també, naturalment, en la seva pròpia definició, la seva pròpia literalitat, un debat sobre l'orientació política general del Govern de Catalunya. És amb aquesta doble perspectiva —estat de la nació, per una banda; acció de govern, per una altra— que voldria comentar el discurs d'abans-d'ahir, breument.

Aquest discurs, senyores diputades i senyors diputats, tots el coneixem, i el coneixem perquè, amb molt lleugeres variacions, l'hem escoltat moltes vegades. Aquesta era l'opinió pràcticament unànime d'aquesta Cambra després d'escoltar el discurs d'abans-d'ahir, una opinió que aplegava els criteris de les oposicions, però també de la majoria: era un discurs ja escoltat en diverses ocasions. Jo afegiria que no sols coneixem el discurs: coneixem també la recepta —més: la recepta exacta del discurs—, com si haguéssim escoltat en diverses ocasions un programa del *Bona cuina* de TV3 i ens haguéssim après de memòria la recepta, àdhuc en els seus detalls, en els seus excursos, en les seves circumvolucions, en les seves modulacions...

La qüestió és saber si aquesta recepta és una recepta de bona cuina; en tot cas, és una recepta de plat doble —posem, per exemple, d'escudella i carn d'olla—: d'una banda, la carn d'olla de la reflexió, en termes eminentment positius, àdhuc encomiàstics, de l'acció del Govern i de la situació del país; de l'altra, l'escudella de l'enemic exterior, de les limitacions i els ofecs de tota mena, i, com a conclusió, la necessitat d'una digestió basada en la reflexió, en la reconsideració sobre els pros i els contres d'aquesta situació, la necessitat de reflexionar, la necessitat de repensar entre la carn d'olla de l'autosatisfacció i l'escudella del conflicte.

Bé, una primera observació a fer, doncs, en relació amb aquest discurs i aquesta recepta, és l'afirmació que es tracta d'un discurs i d'una recepta molt útils per a qui els pronuncia. Arrela, en tot cas, amb una inèrcia, amb uns sentiments profundament arrelats en la nostra pàtria —que tots experimentem en la nostra sentimentalitat personal—, en l'acumulació d'una història, una història difícil, una història moltes vegades trista, del nostre país, de la nostra relació i de les relacions entre la nostra nació i l'Estat —l'Estat espanyol. És un discurs, i una recepta, que va alimentant una tensió al voltant d'aquesta sentimentalitat, i, per tant, és un discurs que té a priori la garantia total i absoluta que té una rendibilitat electoral i política.

La segona observació, però, és que aquesta recepta i aquest discurs no són útils per a la Catalunya de l'any 1989. No sols això, sinó que aquesta recepta i aquest discurs poden arribar a ser tremendament negatius i àdhuc perillosos per a la Catalunya de la dècada dels noranta. I, això, per una raó que no ofereix cap tipus de plantejament evolutiu, cap tipus de perspectiva de futur per al nostre autogovern nacional, que es presenta sempre amb aquesta barreja d'autosatisfacció, però també d'ofec i d'amenaça permanent. Si a això, senyores diputades i senyors diputats, s'hi incorpora la circumvolució —tampoc original, també repetitiva—, l'excurs sobre la violència potencial en la nostra societat, aleshores la doble conclusió, la conclusió que aquest discurs té una rendibilitat electoral, però també té una perillositat notable pel que fa a les perspectives de futur del nostre país, es referma encara.

Perquè en aquell discurs vam tornar a escoltar —amb una

certa variant— la idea que seria molt trist, molt lamentable que Catalunya hagués d'arribar, en un moment determinat, a la conclusió que és millor la violència que el diàleg o el joc democràtic per a la satisfacció de les seves legítimes reivindicacions nacionals. I la variant va ser que l'actual President no seria, no voldria ser president en aquestes circumstàncies. La conclusió es deixa a l'opinió pública: el President actual i la seva fórmula és la garantia perquè, a Catalunya, no esclati el barril de pólvora de la violència potencial; que només amb la garantia d'aquesta majoria i d'aquesta presidència es pot evitar aquest risc potencial.

Allò que succeeix, però, és que en l'evocació permanent d'aquesta doble situació, en aquesta latència permanent de la insatisfacció, de l'ofec i, per altra banda, de la manca absoluta de propostes i de perspectives per sortir d'aquesta situació, allò que es fa —i mesuro curiosament les meves paraules— és generar una situació en la qual la temptació de la sortida extraparlamentària, de la sortida potencialment violenta, va o pot anar creixent d'una manera lenta, d'una manera permanent, en el nostre país.

Una tercera observació en relació amb el discurs d'abans-d'ahir. Aquest plantejament, aquesta recepta és l'exutori perfecte, és l'excusa perfecta per no haver de parlar de temes concrets i clars sobre l'obra de govern, sobre la feta, sobre la que cal fer. És així que es genera aquesta situació —reforçada per un talent expositiu notable—, de notables diferències —de vegades abismals— entre allò que es diu que succeeix i allò que succeix realment en el país; entre allò que es diu que es fa i allò que es fa realment en l'obra de govern.

Quin és el balanç que els socialistes catalans —els catalans socialistes— fem sobre l'estat de Catalunya i sobre l'acció de govern de Convergència? Confrontaré aquest balanç amb el que va aparèixer en el discurs d'abans-d'ahir. D'una banda, diagnòstic sobre la situació —on som—; de l'altra banda, model —on anem, què volem fer de la nostra pàtria. Jo haig de dir, d'entrada, que tinc coincidències amb el plantejament positiu sobre la situació catalana que va fer en determinats camps —per exemple, fonamentalment en l'econòmic— el President. Catalunya, la seva economia, la seva societat es beneficien molt especialment de la millora de la situació econòmica a tot l'Estat. Les dades, els elements que discriminen una situació donada, ho mostren molt clarament. Hi ha —i el President va fer bé de remarcar-ho— uns certs discriminants positius de la situació econòmica, i àdhuc social, de Catalunya envers la resta de l'Estat. Per exemple, en relació amb els temes de l'atur. Caldria, potser, postillar aquesta observació dient que són molt mal discriminadors aquells que en la visió del President volen discriminar Catalunya, si el resultat final és una discriminació relativament positiva en termes econòmics i socials de la realitat concreta, de la Catalunya de l'any 1989.

Però, en tot cas, deixant això al marge, el que sí que em sembla que és evident és que Catalunya es troba avui en una oportunitat eminentment positiva, en una ocasió notablement positiva, plena de possibilitats, també plena de reptes, i plena de riscos en relació amb el futur; però el procés de millora de la situació econòmica, notabilíssim a tot l'Estat —i, per tant, també a Catalunya—, la mateixa integració a Europa, i la perspectiva, per tant, d'un creixement intens i sostingut per als propers anys; la cita de l'Acta Única, de l'1 de gener del 93, l'element dina-

mitzador, espectacularment dinamitzador que signifiquen els Jocs Olímpics com a motor i com a palanca d'acció per a tot Catalunya, tot això configura una panoràmica amb vista als propers anys, d'intens creixement, de grans oportunitats. Naturalment, dins de la dinàmica d'Europa, i voldria fer, en aquest punt de vista, un incís a l'entorn de l'evocació —molt lleu, per altra banda— dels fenòmens econòmics i polítics de la Comunitat Europea, en el discurs d'abans-d'ahir, per assenyalar que jo vaig trobar a manca, vaig trobar a faltar una apel·lació clara i nítida del Govern de Catalunya a favor d'una reactivació enèrgica del procés d'unitat econòmica i política d'Europa, en particular en relació amb la unió econòmica i monetària, en una situació en la qual és cert que hi ha una perspectiva eminentment favorable, una conducció sensata de les coses a la Comunitat, però on apareixen, també, i amb una molt notable espectacularitat, nous fenòmens d'eclosió, de canvis en els països de l'Est, el replantejament —com a qüestió fonamental en els propers anys, dins el procés de construcció de la unitat europea— de la qüestió alemanya i, per tant, davant el dilema de reconduir el procés d'unitat europea cap a una visió de zona de lliure canvi o, pel contrari, d'accelerar aquest procés de construcció d'Europa, una posició clara i ferma, nítida, del Govern de Catalunya amb vista a donar suport —ple suport— a la segona opció i, per tant, donar ple suport a la política europea del Govern espanyol, que es decanta clarament per aquesta segona opció.

Però, en tot cas, evidentment, una suma de condicions que permet de galvanitzar energies, que permet de tirar endavant projectes a Catalunya, amb enormes possibilitats amb vista al futur. Ara, a Catalunya, per contra, hi ha malestar. I jo voldria, a l'hora de fer aquest balanç ràpid de la situació, de l'estat de la nació, evocar aquest malestar que és evident, aquesta pèrdua d'il·lusió que és evident en relació amb els nostres instruments d'autogovern. Quines en són les causes? Primer, l'evocació permanent de les amenaces exteriors. Implica, forçosament, una situació de malestar larvat, de malestar latent. A Catalunya hi ha malestar en la mesura que el missatge dominant des del Govern és que a fora, a l'exterior, a Madrid, gairebé sempre —potser d'aquí poc a Brussel·les—, hi ha enemics exteriors que ens discriminen, que ens volen ofegar, que ens volen perjudicar.

Segon, l'espectre —tènueament dosificat— d'una hipotètica sortida violenta a la qüestió nacional catalana. «Seria molt trist que haguéssim d'arribar a aquesta conclusió», etcètera. Hi insisteixo: pot ser beneficiós, en un moment determinat, per a la captació de vots de sectors conservadors espanyolistes a Catalunya la idea que es col·loca un tampó per evitar aquestes pressions latents i en germen en la societat catalana, en els seus exponents més juvenívols, més apassionats, però aquesta vocació permanent és perillosa, i crea malestar.

Tercer, la manca de perspectives concretes i plausibles per al desenvolupament del nostre autogovern i la nostra afirmació nacional. La situació és aquesta, el diagnòstic és aquest, pràcticament inalterable al llarg dels anys, i hem de reflexionar sobre aquesta situació. Potser arribarà un moment en el qual caldrà prendre un determini, però, de moment, deixem les coses en aquesta tònica, en aquesta situació. També això, lògicament, en la mesura que abona una manca de perspectives, de projectes, genera malestar.

Quart, una tònica, un estil de govern que coneixem des de fa

anys, que practica una clara voluntat d'hegemonisme. Ahir, en el debat, es va produir un..., això que en Pich i Pon en deia un «lapislàtzuli» —no sé si és una frase d'en Pich i Pon o una «pich-i-ponada» del *Be Negre*—, és a dir, un *lapsus linguae* o un lapsus freudià. El President va dir: «Tothom vol enredar els inspectors», valgui el que valgui aquest lapsus freudià i la seva interpretació; però jo n'evocaré un altre, de «lapislàtzuli», que, per mi, és encara més inquietant: en una conferència del senyor President, no sé si a Davos, em sembla..., en relació amb la situació a la Unió Soviètica, on es va fer una diagnosi: «la Unió Soviètica passa del totalitarisme a l'autoritarisme, diguem-ne al franquisme, en el sentit que el totalitarisme és una fórmula que genera una situació de ple domini sobre la societat civil i, en canvi, l'autoritarisme manté un marge de maniobra, de llibertat, per a la societat civil, encara que no hi hagi una societat política democràtica». I el «lapislàtzuli» o el *lapsus linguae* és dir: «El totalitarisme ho vol controlar tot, fins i tot els clubs de futbol.» Doncs, bé, el Govern de Convergència —aquesta és la nostra impressió, i em sembla que és també la impressió general en el país— tendeix també a voler-ho controlar tot, fins i tot els clubs de futbol, els col·legis professionals, les cambres, tot el teixit... Jo recordo que fa alguns anys l'actual —i aleshores ja— Secretari General de la Comissió Obrera Nacional de Catalunya, que d'aquestes coses en sap bastant, vull dir, l'amic López Bulla, em va dir: «Avui, a Catalunya, ja només queda un partit leninista, que és Convergència Democràtica de Catalunya.» I és cert. No vulguin veure en això una acusació de totalitarisme, que està, sincerament, totalment allunyada dels meus plantejaments, però sí una voluntat clara d'afirmació d'un determinat nacionalisme que té, en la seva mateixa essència, en la seva mateixa conceptualització ideològica, la voluntat expansiva, hegemonitzadora del conjunt de la societat civil, i això genera malestar i fins i tot —hi afegiria— genera por en determinats àmbits. Genera malestar i genera por en determinats àmbits; per exemple, en els mitjans de comunicació. (*Remor de veus.*)

Cinquè punt. Un cinquè element de malestar és que el model que se'ns proposa no agrada a la gent. El model que se'ns proposa és —i en vam tenir una mostra, una explicitació notable en el discurs d'abans d'ahir— el model d'una economia competitiva i d'una societat competitiva. Ben cert, atemperada per la preocupació per aquells que, en aquesta societat competitiva, no podran seguir, o no podem seguir. Ens n'hem de preocupar, els hem d'atendre. Ara, aquesta fórmula de societat competitiva més caritat o compassió, que és, en definitiva, la fórmula a la qual s'apunta, no satisfà la gent; la gent no se la creu. Es van evocar, a l'hora de parlar d'aquesta qüestió, dos col·lectius que mereixen, per part de tots, una preocupació especial: els disminuïts i els vells. Jo voldria, ràpidament, fer un comentari sobre això. Jo vaig tenir la sort, ja fa anys, fa deu anys, si no ho recordo malament, de formar part de la ponència que, en el Congrés dels Diputats, va fer la primera llei sobre les disminucions físiques i psíquiques. D'aquesta ponència, en formava part —i ben cert, en una part molt rellevant— el senyor Ramon Trias Fargas. Han passat anys, després d'això, i la insatisfacció profunda de qui els parla sobre l'estat de la qüestió és, com a mínim, tan gran com la que pugui experimentar el President de la Generalitat. Els alcaldes socialistes són testimonis de fins a quin punt aquesta qüestió de l'atenció i la preocupació permanent en relació amb els disminuïts és, per mi, una obsessió.

Ara, en relació amb això, cal ser autocrítics i crítics. Ni el Govern ni, en bona part, els poders locals han fet tot allò que tenien l'obligació de fer en aquest terreny, però cal llegir també la paràbola evangèlica del fariseu i del publicà. I, sobre la lectura d'aquesta paràbola, jo proposo al senyor Pujol dues coses: la primera és que no s'accontenti a crear una comissió, que recordi aquella frase —no sé si de Napoleó— que, la millor manera de resoldre un problema és crear una comissió que l'afronti. I la segona cosa que li proposo és que, si us plau, sobretot, no la presideixi. Que ens convidi a tots a formar-ne part, però que no adopti la sortida fàcil de mesa petitòria, de presidir aquesta comissió; que la faci presidir o per un expert solvent o, millor encara, que la faci presidir per un minusvàlid físic, perquè aleshores tindrem la garantia que hi haurà una preocupació obsessiva i permanent per adoptar mesures concretes, per dedicar recursos, per dedicar acció permanent a aquesta tasca.

El segon col·lectiu és el de la gent gran, dels avis. Va ser evocat ahir en termes no precisament gaire agradables i, naturalment, la situació no és agradable. La situació és horrorosa! I en relació amb aquesta situació horrorosa, que l'opinió pública de Catalunya percep en tot el seu horror, que depassa àmpliament el que són els marges de competència o recursos, però que ens obliga tots a afrontar aquesta situació, a acarar-la en una perspectiva de solidaritat social i humana elemental, en relació amb això, jo vaig tenir la impressió —summament desagradable—, en el debat d'ahir, que s'esmunyia la qüestió fonamental: la qüestió fonamental no és un article desastrós, desagradable, d'un diari de Madrid —i cal assenyalar fins a quin punt no és correcte, en bona casuística parlamentària, crear la impressió que l'interlocutor és còmplice, encara que sigui passiu, d'una determinada visió d'un article que es llegeix—; la qüestió desagradable és la realitat concreta de les coses, i fins a quin punt el Govern de Convergència ha exercit les seves competències i les seves obligacions, les seves servituds en relació amb això, en particular pel que fa a l'exercici de l'obligatorietat d'inspecció.

I jo no parlaré de la residència Alba, però parlaré també d'una altra «anècdota», si vostès volen, i dono a l'expressió «anècdota» un to de sarcasme: un altre horror, una altra desgràcia. El juny de l'any 1984 en un poble, en una població del Vallès Oriental s'installa una residència privada, en dos pisos, per a gent gran; se'ls deixa tot el dia tancats amb clau en aquella residència; han de fer les seves necessitats al balcó, senyor President; se'ls dona menjar un cop al dia, senyor President. Al cap d'un temps, un dia un policia municipal recull un d'aquests avis que havia sortit de la residència aparentant i tenint, probablement, amnèsia. Estava perdut des de feia més de vint-i-quatre hores; ningú havia reclamat la seva presència. De manera immediata, l'Alcaldessa d'aquest poble demana una inspecció a la Direcció General de Serveis Socials. La torna a reclamar, hi insisteix de nou, una vegada i una altra vegada... Aquesta inspecció no es produeix. Mentrestant, es fan obres en aquesta residència sense llicència, i, d'acord amb el que semblava una interpretació correcta de la Llei de Mesures i d'Adequació Urbanística d'aquest Parlament, l'Alcaldessa d'aquest poble decideix treure el comptador de la llum d'aquesta residència. I, després, les vicissituds són conegudes de tots vostès: l'Alcaldessa és processada, condemnada per un delictes de coaccions...

El que m'interessa assenyalar aquí, més que l'encert o el de-

sencert d'aquesta Alcaldessa —que té, en tot cas, el meu suport absolut, absolut en relació amb les seves mesures—, és que no hi va haver inspecció del Govern, ni hi va haver cap tipus de presa de posició: hi va haver una inhibició total i absoluta. Aquesta residència avui continua, continua en una altra localitat, continua amb un informe de la Direcció General de Serveis Socials de la Generalitat, dient que té una capacitat per a divuit residents i que hi són allotjats quaranta-nou residents.

Si això no és inhibició, que baixi el Totpoderós i que ho vingui a mirar.

Deia, senyores i senyors diputats, que aquest esquema de societat competitiva a nosaltres no ens satisfà, i estem segurs que no satisfà la majoria dels ciutadans. Nosaltres estem per una economia competitiva, però afirmem que una economia competitiva no ha de comportar fatalment una societat competitiva; que l'economia ha de ser competitiva, tan competitiva com es pugui, però que la societat ha de ser solidària, tan solidària com pugui.

Defensem una política de creixement, una política de creixement econòmic, però acompanyada de més igualtat i de més solidaritat. És aquest, i en relació amb la qüestió dels desvalguts, el model del meu amic Bruno Kreisky, que va evocar en aquest Parlament el senyor President, o el meu amic Willy Brandt, o el meu amic Michel Rocard, o del que va ser un cordial amic nostre també, Olof Palme, tràgicament desaparegut, és el model que combina desenvolupament econòmic amb benestar social individual i amb mecanismes públics de protecció social, és el model que els catalans socialistes volem impulsar a Catalunya; no el model de la competitivitat i els bons sentiments, no el model de la competitivitat i la caritat. Però, naturalment, també competitivitat, i fonamentalment allà on s'ha d'aplicar, és a dir en l'economia, i allò que vostès haurien de fer, més enllà dels discursos; allò que ha de fer un govern que sigui veritablement un govern, no un consell d'administració d'una societat anònima o privada, o no una agència de propaganda i de publicitat, o no una empresa de relacions públiques, sinó un govern amb les seves responsabilitats, amb la seva autoritat, amb la seva servitud; allò que ha de fer un govern és molt fonamentalment assegurar, per mitjà de la seva actuació, que l'economia del país sigui cada vegada més competitiva, i vostès tenien i tenen competències en diversos camps fonamentals per assegurar la posada en marxa de projectes i de realitzacions en el sentit d'ajudar a la millora de la competitivitat de la indústria i de l'economia d'aquest país, en particular, en el terreny de les infraestructures, en el terreny de la política industrial, en el terreny de la formació.

Jo no tinc, naturalment, dues hores per intervenir, i no em puc referir a tots aquests aspectes, però sí que em voldria referir a alguns que em semblen particularment importants des del punt de vista de calibrar, de poder avaluar si veritablement es fa una feina eficaç de govern, des del punt de vista d'augmentar la competitivitat d'aquest país, o no es fa, cosa que em sembla evident.

Parlem de l'aigua, per exemple. A Catalunya hi ha en aquests moments dues qüestions fonamentals sobre la taula, i és paradoxal que pràcticament no hagin estat evocades en aquest debat: una d'elles és la fusió de caixes, i jo, per un problema estricte d'economia de temps, no en parlaré; l'altre és el tema de l'aigua, el tema de l'aigua, que és un tema fonamental per al

creixement i per a la competitivitat. Senyores diputades i senyors diputats, Catalunya pateix en aquest moment el bienni més sec del segle; els recursos hidràulics han baixat ostentosa-ment fins a situar-se a un nivell d'aigua embassada del 20% de la capacitat dels nostres pantans.

A Catalunya, des d'aquest punt de vista, hi ha una situació molt preocupant, gairebé diria que angixosa: la sobreexplotació dels aqüífers de les zones costaneres està provocant un procés d'intrusió marina que en comporta la salinització; la combinació del baix nivell dels pantans amb el retard del sanejament dels rius —competència de la Generalitat, del seu Govern— provoca una acceleració de l'eutrofització de les aigües, que comporta una molt notable baixa de la qualitat de l'aigua subministrada.

Des d'aquest punt de vista, només assenyalar que les gairebé constants i pesades interpellacions i preguntes sobre la gestió de la Junta de Sanejament fetes pel nostre Grup parlamentari en relació amb el retard de la construcció de depuradores, en relació amb la no-execució d'un pressupost que pràcticament se situa sempre a la meitat, al 50% d'execució, només en relació amb el problema fonamental, han tingut la passivitat del Govern i el refús davant la presentació de mocions amb propostes concretes com a resposta permanent.

Hi ha un retardament absolutament inusual i intolerable en l'aprovació del Pla Hidrològic de Catalunya. El senyor President va anunciar que serà aprovat a finals d'any; en tot cas, hi ha un retard extraordinari. Es va dotar econòmicament la Junta d'Aigües en el pressupost del 89 la partida més important, 600 milions, per construir la nova seu de la Junta d'Aigües.

Des de l'any 1980 —fa nou anys d'això—, està pressupostada la realització del col·lector de salmorres, que ha de recollir els residus salins de les mines de Cardona i Súria per evitar la salinització de l'aigua que pateix el Llobregat i, per tant, l'abastament de més del 50% de la població catalana. Les obres es van pressupostar l'any 80, es van iniciar l'any 83, el setembre del 83. A una pregunta que vam fer en el seu moment, ens respon el Conseller, aleshores senyor Bigatà, dient que es preveien acabar l'11 de gener de l'any 1985 —d'això fa, per tant, gairebé cinc anys—; encara avui no estan acabades. Nou anys per fer una obra, nou anys de manca de previsió, de manca de plantejaments seriosos, dos anys de pèrdua d'oportunitats en relació, per exemple, amb les relacions amb l'autonomia aragonesa, quan és obvi que un governant perspicaç hauria d'haver calibrat en el seu moment que una actitud propícia a la negociació feia possible avançar en la resolució d'un problema cabdal per a la competitivitat de l'economia catalana. I ara ens trobem a l'autonomia aragonesa amb un plantejament que en molts aspectes imita el plantejament dominant en el Govern actual de Catalunya, per tant el plantejament de considerar..., de cap manera, perquè Aragó està discriminat també i no vol augmentar la seva discriminació.

Segon aspecte que hauré d'evocar molt ràpidament, perquè se m'acaba el temps: el de la formació professional, i m'excusaran, perquè em sembla que estem parlant de coses que tenen la seva importància, i voldria demanar a la Presidència una mínima flexibilitat, cinc minuts, cinc minuts més, si és possible, senyor President. (*Remor de veus.*)

Vostès saben la nostra obsessió pel tema de la formació professional, és absolutament cabdal. Es va utilitzar un argument

fals en el discurs d'abans-d'ahir per fer creure en la millora de la formació professional: es va argumentar que de 1981, 82, del curs 81-82 al 86-87 s'havia passat de 119.000 alumnes de formació professional a 144.000, com si això fos una mostra que la formació professional guanyava pes i prestigi a Catalunya. La realitat és absolutament antagònica. Realment, de 1982-83 al 87-88 la formació professional ha perdut pes a Catalunya respecte al batxillerat, i això és atribuïble inevitablement, inexcusablement, a un sistema de formació professional amb gravíssimes mancances i una total inadaptació. En efecte, l'increment d'alumnes del Batxillerat Unificat Polivalent del 82 al 88 ha estat d'un 22,3%, mentre que l'increment d'alumnes de la formació professional ha estat només del 17,6%. No cal que els evoqui la situació d'asfíxia en què es troba la universitat, amb una insuficiència dramàtica de mitjans, que es troba en el llindar de l'intolerable.

Aquestes són les qüestions no retòriques, les qüestions concretes de les responsabilitats d'un govern, si vol veritablement acompanyar un procés d'augment de la competitivitat de la nostra economia.

Anem, si em permeten, molt ràpidament a la darrera part de la meua intervenció, pel que fa referència a aquest diagnòstic d'un país amb grans possibilitats i d'un govern que no governa o que governa en una situació de precarietat absoluta, escudant-se en la recepta que no té competències o que no té possibilitats d'actuació, és a dir, la qüestió fonamental de la relació entre el Govern de Catalunya i el Govern espanyol, sigui quin sigui aquest Govern espanyol.

Entre parèntesis, voldria assenyalar que hi ha una contradicció flagrant entre l'actitud del Govern de Convergència enfront del Govern central i la que, d'altra banda, adopta en relació amb les qüestions plantejades per les forces polítiques de la Vall d'Aran, que veuen refusat un text pactat entre totes elles, fins i tot amb els representants de Convergència i Unió, respecte a un tractament que marqui una resposta generosa a la seva especificitat; la resposta és, pràcticament, tractar la Vall d'Aran com una comarca de règim general, canviant simplement el nom de «consell comarcal» per un altre de més propi i específic.

Però, d'una manera o d'una altra, i tornant a la qüestió que és fonamental, a mi em fa l'efecte que a Catalunya la qüestió que es planteja avui és la qüestió de la competitivitat d'una fórmula de relació amb el Govern central, puix que hem parlat força de competitivitat. Assegurar la competitivitat i l'eficàcia d'una estratègia d'autogovern, Catalunya endins, i l'efectivitat i la competitivitat d'una estratègia de govern, Catalunya enfora, en relació amb Madrid, en relació amb Brussel·les també. Quina és l'estratègia més eficaç per al progrés de Catalunya? Quina és l'estratègia més eficaç per a la seva llibertat? I és aquest el debat clau.

Vostès no ens ofereixen cap variació, cap nou plantejament, i això ens porta a una conclusió: en les circumstàncies actuals, un replantejament eficaç que permeti fer un nou pas endavant en el reforçament de l'autogovern català requereix una nova fórmula, és a dir un nou govern, un nou govern que permeti una Catalunya més reconciliada, més unida al voltant d'un projecte nacional, més plural i que tingui una nova filosofia de relacions amb l'administració central, a la recerca de més eficàcia. La situació actual està paralitzada.

Mentrestant, mentre la voluntat majoritària del poble de Catalunya no determini aquest canvi, mentrestant tots tenim l'obligació, l'estricta obligació d'evitar que la situació es deteriori. I encara que això pugui significar, des d'una perspectiva lògica de l'oposició, contribuir a un cert *lifting* de l'acció del govern de Convergència, nosaltres responem sempre davant de les situacions plantejades amb una neta i clara afirmació de voluntat de cooperació nacional, encara que estiguem a l'oposició.

Hem fet ofertes de diàleg, i les vull reiterar per acabar: creiem que seria útil en aquesta situació, per evitar-ne la paralització, que hi hagués més diàleg entre els parlamentaris catalans a Madrid i, per tant, la proposta avançada pel nostre company, Narcís Serra, fos escoltada amb bona disposició; que hi hagués un increment de relacions; que hi hagués també bones relacions de diàleg fluid entre les forces democràtiques aquí a Catalunya sobre una sèrie de qüestions; que hi hagués també —i em sembla que és sensat— un intercanvi de punts de vista permanent i fluid entre el President de Convergència i Unió i President de la Generalitat i els exponents —jo mateix— de la força d'oposició més important, que té a la vegada responsabilitats de govern a Madrid; que poguéssim avançar en l'avaluació de determinades qüestions, fonamentalment, la revisió del sistema de finançament; que poguéssim resoldre alguns dels *impasses* actuals i que, eventualment, en la mesura que avancéssim, poguéssim entrar en una nova fase que permetés, per exemple, la reunió distendida d'avaluació de la situació global, de manera informal, entre el President de la Generalitat, el President del Govern i jo mateix, per poder veure si és possible explorar totes les possibilitats d'acord en els diversos terrenys que estan plantejats.

Nosaltres tenim —vostès ho saben— una perspectiva en aquest sentit, de reforma progressiva de l'Estat, que millori, en primer lloc, el sistema de distribució de competències entre l'Estat i la Generalitat, de manera d'arribar a una situació que sigui clara, precisa i acceptada per tots. En segon lloc: avançar —i Catalunya pot fer molt com a element d'impuls en aquesta direcció— la reforma de l'Administració de l'Estat, tant pel que fa als seus serveis centrals com als perifèrics, per adequar-la millor a l'estructura de l'Estat de les autonomies. En tercer lloc: trobar fórmules de participació i de corresponsabilització entre el Govern de l'Estat i el Govern de la Generalitat en relació amb polítiques d'Estat i de política comunitària. En quart lloc: perfeccionar el sistema de finançament autonòmic. En cinquè lloc: redefinir el paper de les corporacions locals en la seva estructura dins l'Estat i dins Catalunya, ampliant-ne les competències i els recursos.

Aquesta formulació que hem avançat com a proposta de plataforma de diàleg, jo la reitero avui aquí perquè crec que tenim l'obligació de fer tot el que estigui al nostre abast per obrir a Catalunya una fase de major cooperació nacional.

Moltes gràcies.

El Sr. PRESIDENT: Moltes gràcies, senyor Obiols. Té la paraula el Molt Honorable President de la Generalitat, senyor Jordi Pujol.

(Pausa llarga.)

El Sr. PRESIDENT DE LA GENERALITAT: Senyores i senyors diputats, bé, en primer lloc li volia agrair, senyor Obiols, la referència que, al començament del seu discurs, ha fet de la figura, de la persona i de la figura de Ramon Trias Fargas. Mol-

tes gràcies. No li dic pas únicament «moltes gràcies» com a membre que sóc de Convergència, sinó que li ho dic perquè entenc que és una manera, doncs, realment positiva de contribuir en aquest mutu respecte —encara que sigui referint-se a una persona ja traspassada—, doncs, en aquest clima de convivència i de respecte que hem de tenir.

Bé, passant als temes que vostè ha tractat, senyor Obiols, miri, que tots coneguim el meu discurs és lògic. No tindria massa sentit que jo canviés d'un any..., que cada any fes un discurs diferent des dels seus plantejaments polítics i des dels seus plantejaments de la filosofia política i de projectes, projectes que, moltes vegades, per altra banda, són projectes que no es poden fer ni amb un any ni amb dos ni amb tres i, per tant, requereixen una continuïtat. Jo crec que mal aniria que jo els sorprendés cada any amb un discurs nou. Jo interpreto, sincerament, com un fet molt lògic aquest. També li he de dir que vostè també sempre fa el mateix discurs, la qual cosa també deu ser lògica, m'imagino, almenys des de l'any 1983. Abans, l'any 1980, el 81 i el 82, quan vostès eren oposició pel que fa al Govern central, a l'Estat, doncs, el discurs seu era molt diferent. Però des que vostès, en fi, el Partit Socialista governa Espanya i, a més, governa amb majoria absoluta, doncs, vostès han fet sempre també el mateix discurs.

Sobre això no li diria res més sinó, simplement, aquesta cosa que veig, que jo crec que insincerament —em permetran que ho digui i que ningú no s'ofengui— provoca aquestes, diguem-ne, reaccions. «Sembla, sembla mentida quan el President diu...» —i no em fa cap por dir-ho, perquè em sembla que està molt ben dit. Justament, fóra molt trist que algun dia el poble de Catalunya digués: «Escolta, potser aquest camí, doncs, tant de diàleg i estrictament de diàleg i tan pacífic i tan..., doncs, mira, no deu ser el que dóna més bon resultat». Fóra molt trist, o no fóra trist? O és que no fóra trist que, realment, algun dia a Catalunya hi hagués molta gent que arribés a aquesta conclusió? No m'espantarà dient-me: «Sembla mentida que digui això», és que seria trist i, a més, el que dic no és res més que el que *sotto voce* diu molta gent també socialista. Per tant, l'únic que faig jo... Vostè em dirà: «Oh, és que un president no ho ha de dir». Depèn. Un president també pot dir: «Escolteu, això fóra realment molt trist», dirigint-me al país i dirigint-me a la gent de fora del país. Jo més aviat crec que sóc prou prudent en les meves accions per pensar que puc dir-ho i, a més, em fa l'efecte que tinc la responsabilitat, que la meua posició precisament m'obliga a dir-ho; seria molt trist, tristíssim.

I una altra cosa que també, no solament del discurs de vostè sinó també d'alguns altres discursos que s'han fet, que es van fer ahir, que em sorpren i és que jo, precisament, tinc la impressió sempre que explico massa coses en els meus discursos i per això són tan llargs, no? Jo cada any em faig la il·lusió de dir aquest any faré un discurs curt, aquest any faré un discurs curt, discurs de tres quarts d'hora en el qual, l'únic que faré serà, per dir-ho així, definir, doncs, unes línies bàsiques i prou. I aquest any, a més, em semblava que estava molt clar això: competitivitat, justícia social, el fet nacional; vint minuts de cada una d'aquestes coses —conceptualment n'hi hauria prou— i fora. Però em passa que després, a l'hora d'escriure —potser sí que, en part, és per culpa meua—, em sento molt cridat... Vostès recordin que alguna vegada he fet discursos d'un detallisme potser gairebé irritant, potser puc tenir una certa tendència a

explicar coses però és que, a més, em passa que jo mateix em dic, i em diuen col·laboradors meus: «Escolta, és que si no parles una mica d'això o d'allò o d'allò de més enllà, doncs, t'ho retrauran». I és el que em passa. Em diuen: «Escolti» —després d'haver parlat durant dues hores, doncs, i d'haver dit coses i d'haver posat números... a vegades tinc la impressió que és que no s'escolten el meu discurs— «vostè no ha parlat de tal cosa», i n'has parlat; és que «vostè no ha donat dades sobre tal cosa» i n'has donat. I he de repassar, per això porto sempre el meu discurs a sobre, per dir: «No, escolti, la llàstima és que no els puc dir la pàgina perquè naturalment vostès no tenen la meua paginació, però, escoltin, facin el favor, si us plau, de llegir allà i veuran que jo, això que vostès diuen que no he dit, ho he dit». O sia que, de coses concretes, que, precisament, potser el que fan és trencar una mica el perfil del meu discurs, doncs jo, precisament, en vaig dir i en vaig dir moltes.

Per exemple, vostè ha fet referència a dos temes —que vostè diu que el preocupen molt i a mi també, i estic segur que vostè accepta la sinceritat de la meua afirmació—, doncs, que són el tema dels disminuïts físics i psíquics —físics i psíquics— i sensorials i el tema dels vells. Naturalment jo, sobre aquests dos temes, vaig donar dades, vaig donar xifres i vaig dir una cosa. Per exemple, referint-me als vells i ho torno repetir ara: no hi ha ningú, ningú —cap institució pública vull dir, bàsicament, no hi ha cap comunitat autònoma ni tampoc l'Administració central a qui correspongui— que, precisament, en aquest camp dels vells, proporcionalment, hagi fet la inversió i hagi dictat l'atenció i hagi fet el nombre d'inspeccions —proporcionalment parlant— que nosaltres fem. Ahir li parlava, precisament, de com algunes comunitats autònomes se'ns dirigien i ens deien: «Escolteu, si a nosaltres ens passa això, ens trobarem, doncs, en una situació d'un gran *handicap*», potser com nosaltres ens trobàvem fa uns anys, però que, evidentment, ja no ens hi trobem, ja no ens hi trobem en aquest moment.

Per tant, voldria, naturalment, ara entrant en tota aquesta sèrie de temes dels disminuïts, dels vells... No els ho llegeixo, no vull cansar el Parlament altra vegada amb la lectura del meu discurs de l'altre dia. Potser només li podria dir, senyor Obiols, que, és clar que quedem curts, queda curt el Govern de la Generalitat, queden curts els ajuntaments; podria dir-li que també queda curt el Govern central en aquest punt i d'una manera molt substancial, perquè, justament, la cosa més dramàtica —ben curta— de tot aquest problema i més, diguem-ne, vistosament curta, i vostè —ja que en aquella Comissió que presidia Trias Fargas, doncs, hi va participar— ho sap; doncs, vostè sap que les famílies dels minusvàlids continuen rebent 3.000 pessetes al mes; en rebien 1.500; hi van haver gestions que, en fi, jo, em sembla que es pot dir ben bé, doncs, que, precisament, els qui les va impulsar amb més energia va ser Trias Fargas, i es va passar a 3.000 ja fa una pila d'anys i continuem estant en això: que la família que té un minusvàlid, un profund, que té, etcètera, el que sigui, doncs, rep 3.000 pessetes. O sia que posats a parlar dels *handicaps* i de les insuficiències de les actuacions, doncs, bé, jo em permeto, simplement, afegir-hi aquesta.

Vostè diu que nosaltres, doncs, diu: «Vostès el que haurien de fer és ajudar a tirar la competitivitat del país amunt». Home, altra vegada tinc la sensació que vostè no es devia escoltar el meu discurs, perquè —i aquí sí que li llegiré un paràgraf del meu discurs—, perquè jo no he negat mai que nosaltres tenim

determinades competències, ho he dit sempre. Nosaltres, amb vista a la política microeconòmica, amb vista a allò que n'hem dit «la política de l'oferta» tenim unes competències, minvades perquè tenim una gran mancança, una gran indigència fins i tot, econòmica com a institució, com a Generalitat, però tenim unes competències i, malgrat aquestes limitacions de caràcter econòmic, doncs, crec que fem coses. En tot cas, el que jo no he dit mai és que no tinguéssim aquestes competències i, justament, vaig dedicar una part molt llarga del meu discurs a demostrar que nosaltres fèiem ús d'aquestes competències. Per tant, jo hauria preferit que, en tot cas, vostè em digués: allò que vostè va explicar que fan, ho fan malament o, a més haurien de fer això, això, això. Aquest tipus de discurs que consisteix a dir... (*Se sent que trona.*) No passa res (*rialles.*) Deu ploure, la qual cosa vol dir que passa una cosa bona, si no plou massa! (*Remor de veus.*)

Aquest tipus de discurs en el qual —suposo que hi influeix molt que se sàpiga que aquest és un discurs transmès per televisió i en el qual, a vegades, un dona o té la impressió que es parla molt més que no pas per al Parlament, que és el destinatari d'aquests discursos, que es parla a la gent que escolta per televisió, no?—, aquest tipus de discurs en el qual el qui respon al discurs que ha fet abans el president, dient: «Vostès no fan això, vostès no fan això!» Naturalment, la gent que els escolta —a vostè, per exemple— i que no em va escoltar a mi abans d'ahir, doncs, bé, doncs, diu: «Aquests senyors no fan absolutament res». I, en realitat, jo vaig estar tres quarts d'hora explicant el que fem en el terreny de la política microeconòmica o la política d'oferta. És a dir, aquella que va destinada, precisament, a millorar la competitivitat.

En tot cas, no hi ha cap acció de defugir aquesta responsabilitat. «A més», deia, «el tema de la competitivitat és un objectiu que juga en uns terrenys que, en bona part, són de la nostra competència», deia textualment això. D'una competència a la qual la insuficiència de recursos de l'autonomia catalana lleva, a vegades, moltes possibilitats. Però, malgrat això, la Generalitat disposa d'unes possibilitats reals en el camp de les infraestructures —ara segueix la línia: com, diu vostè, que nosaltres, doncs, no assumim aquesta responsabilitat? Em podran dir «no fan prou», eh? Parli'n, a la segona part de la seva rèplica em pot explicar les seves crítiques a això—, d'unes possibilitats reals en el camp de les infraestructures, de la formació, de la transferència tecnològica, de la creació de terrenys industrials, de la creació d'elements de suport a la indústria, de les universitats, del turisme, de l'agricultura, del suport de la promoció exterior —bé, això si el Govern central no ens hi posa més traves de les necessàries—, de la transformació i la millora de les estructures comercials, de la creació en determinats temes socials, fins i tot de la cultura i del lleure. Només enumerant aquesta..., només fent aquesta relació el Govern de la Generalitat, per boca meua, assumeix una responsabilitat plenament. I és sobre aquest terreny que jo l'espero, senyor Obiols; no sobre el de dir «vostès no fan res, vostès haurien de mirar la competitivitat». No, no, jo he dit això i després, després, les pàgines que vénen darrere, els deu o dotze minuts que vaig pronunciar després —i que m'imagino que vostè no va seguir—, doncs, en realitat, explico el que fem no en tots —perquè, naturalment, si em fico en tots, doncs, hauria durat quatre hores en comptes de dues el meu discurs—, però sí en alguns d'aquests camps. Per tant, absolutament

d'acord que nosaltres hem de lluitar per la competitivitat, ho fem; crec que ho fem —si li he de ser sincer li diré que em sento personalment —naturalment, em puc equivocar—, però jo sóc..., em sembla que no m'equivoco massa si dic que crec que, en aquest terreny, nosaltres fem una tasca important.

En tot cas li he de dir que, és clar, quan rebo visites de gent de fora i tinc ganes —diguem-ne— de poder-los donar una imatge positiva de Catalunya, tinc moltes maneres de fer-ho, no? De moment en tinc una, que és un avantatge immens, i aquest m'és donat per la història, que és el Palau de la Generalitat. Els portem al Palau de la Generalitat i aquella gent, de moment, d'entrada, vull dir, ja queda bocabadada. No es mèrit nostre, perquè és de l'any 1380. Però després hi ha altres coses que li puc ensenyar i que realment, doncs, aquella gent diu: «Escolti, això no és una autonomia més, ni és una regió francesa, una regió italiana, això és una altra cosa», no? I és precisament tot el que s'està fent en aquest camp.

És a dir, si nosaltres, per exemple, els portem a passejar —diguem-ne— a veure totes aquestes coses que després explico en el meu discurs d'abans-d'ahir, doncs, a Barcelona i al Vallès, i en altres indrets de Catalunya, doncs aquella gent —jo li ho puc ben assegurar, el Parlament no ho sé si quedarà ben impressionat o no—, que ve normalment de llocs que tenen un nivell més alt que el nostre —sigui dit de passada—, aquesta gent queda realment molt impressionada. O sigui que jo..., crec que aquesta feina, que la fem, i que en tot cas m'agradaria que vostès, les seves crítiques, ens les poguessin centrar en coses més concretes que em permetessin també una resposta més precisa. Vostè ha fet algunes referències concretes, de tota manera, a un parell o tres de punts, això sí, i, per tant, em permetrà que aquests sí que els els contesti amb més detall.

Concretament, per exemple, vostè ha parlat del tema hidràulic, i fa molt ben fet de fer-ho, perquè és un dels temes que ens preocupa més i més. Quant al Pla de Sanejament, la primera cosa que vull dir és que el Pla de Sanejament, com a mínim, ara ja, ningú no discuteix que la Llei que va establir el Pla de Sanejament és una gran llei. No ho discuteix, em sembla, ningú en aquest Parlament; ara diuen que no l'apliquem prou de pressa, la qual cosa en el fons, del fons, del fons vol dir que és una bona llei, que va ser feta a iniciativa del Govern de la Generalitat, i per altra banda, és l'opinió general i a nivell espanyol i a nivell, concretament, del Ministeri, també, que la zona d'Espanya on aquest tema és plantejat amb més claretat, amb més rigor, amb més efectivitat i més avançada la seva aplicació, concretament, és Catalunya. Ens en fan uns elogis molt grans fora d'aquí, també el Ministeri de l'actual Govern espanyol, del Govern socialista. Jo comprenc molt bé que a l'oposició socialista catalana, doncs, li costi una mica més de dir això, i a més en públic, i a més per televisió; però, de fet, la veritat és que ens sentim molt afalagats cada vegada que els directors generals o el Ministre ens diuen: «Escolti, això del sanejament va bé».

Naturalment, jo ara li diré a vostè que bé, que posats a filar prim, hi pot haver alguna cosa que no anés prou bé. Per exemple, jo li donaré unes xifres; les xifres recaptades pel cànon han estat 48.000 milions, els treballs executats, en execució o compromesos —per tant, que no es fan— són 60.000 milions de pessetes; i concretament aquests 60.000 milions de pessetes, que és el que s'havia de fer en quinze anys, en aquests moments la part que ja està feta és d'un trenta per cent. I fa cinc anys, o

sigui que posats a parlar de retards s'hauria de dir, en tot cas, que portem un retard d'un tres per cent. No em sembla que això sigui tampoc una cosa per esquinçar-se els vestits.

El que passa és que el problema del sanejament és un problema molt poc vistós, molt poc vistós. És a dir, fer un collector no fa gràcia ni entusiasma ningú. Ara mateix se n'està fent un a Barcelona, que és molt important, molt important, que és el del Bogatell, però en realitat ningú, ningú no vibra pel collector del Bogatell. És evident, no? Ningú no vibra per això. És lògic. En tot cas, miri, en realitat és el collector que dificulta que arribem amb normalitat aquí, com també, el collector del carrer de Prim.

Bé, totes aquestes coses, com també per exemple, un collector que pràcticament està acabat i que és el d'Amadeu Torner, a l'Hospitalet. Naturalment, les depuradores, totes aquelles depuradores que vaig dir: qui s'entusiasma?, qui les veu?, perquè és clar, naturalment no es fan a la plaça de Catalunya, les depuradores; ni a la plaça del Mercadal, de Vic. A Vic, que se n'està fent una de molt important, es fa en un lloc on, evidentment, no passa ningú, com és lògic. I el dia que s'hagin fet ningú no ho agrairà, ningú no ho agrairà; primera, perquè es torna a colgar el collector, és evident, i segona, perquè si les aigües, doncs, han millorat, després, al cap de quinze dies, tothom ho troba absolutament normal i no en fa cap ús ningú, d'això, oi? Bé, però, és clar, no deixa de ser una obra importantíssima; és com posar fonaments en una casa, ningú no els agraeix, els fonaments, fins el dia que una casa cau, però és així.

Ara bé, aquesta feina s'està fent, s'està fent bé, i ja m'agradaria a mi —i estic segur que agradaria al Ministre i al President del Govern espanyol— que, en el conjunt d'Espanya, s'estigués a la meitat, a la meitat —dic— del nivell a què estem aquí, gràcies a aquella llei que es va aprovar per iniciativa del Govern de Convergència i Unió.

Bé, sobre el collector de salmorres, li vull precisar que el que el Conseller Bigatà va dir que s'acabaria aleshores era la primera fase, no pas tot el collector de salmorres. Evidentment, nosaltres també en tenim de memòria, i allò era la primera fase del collector de salmorres. Sí que és cert que ara aquesta, encara, tot el que s'ha d'acabar, que és tot el que recull les aigües salades, concretament de la banda de Cardona i de Súria fonamentalment, finalitzarà..., el Departament a mi em diu que enguany. Jo, com que estic davant del Parlament, no voldria dir una cosa que d'aquí a quaranta-cinc dies em poguessin dir que no s'acabat, m'imagino que vol dir enguany; deu voler dir el mes de gener, el mes de febrer. Però en fi, això està, per dir-ho així, per caure; ha estat un pressupost, com vaig dir ahir, de 2.400 milions. Després hi ha aquest altre —que també s'ha d'inaugurar un dia d'aquests; aquest sí que em sembla que està pràcticament acabat del tot—, de Sant Feliu de Llobregat, perdó, que representa 4.500 milions de pessetes. Però, és clar, qui ho agraeix això? qui ho veu? Bé, en canvi, és una cosa molt important.

Bé, quant al Pla Hidrològic, jo li he de dir, senyor Obiols, que el termini que marca la llei és el 31 de desembre del 89, i aquí sí que m'atreveixo amb tota rotunditat a dir que, abans del 31 de desembre del 89, el Pla Hidrològic estarà acabat perquè, de fet, ho està, pràcticament, d'acabat. I, per tant, complirem el que diu la Llei, i molt em temo que potser serem els únics, en tot l'Estat, que ho complirem. Això, naturalment, no és cap ar-

gument a favor meu; la nostra obligació és complir-lo, prescindint del que faci l'Administració central i del que facin les altres autonomies.

En aquest tema de l'aigua, en el qual m'estenc una mica, sí, perquè és que, molt justament, vostè l'ha tret rel·luir. Jo també en vaig parlar, però naturalment de passada, només perquè no es pogués dir que no ens en recordàvem, i per donar peu que vostès —com avui ha fet el senyor Obiols— ens permetessin de tornar-ne a parlar amb més profunditat.

En aquest tema de l'aigua, que és decisiu per als trenta propers anys de Catalunya —realment és així—, ara hi ha dues coses, en primer lloc... Perdó, quant al Pla Hidrològic li he de dir una altra cosa, encara. El Pla Hidrològic que nosaltres fem és el de les conques interiors de Catalunya. Ja m'agradarà veure quan estarà fet el de la resta de Catalunya, que és..., per exemple, un d'ells ha d'anar, és competència de la Confederació Hidrogràfica de l'Ebre, i un altre —una petita part— és de la Confederació Hidrogràfica del Xúquer, no? Jo li estic parlant del que és competència directa de la Generalitat, que està acabat el 31 de desembre del 89, i m'agradarà veure quan aquests altres dos —que deuen estar, suposo, diguem-ne, més controlats per persones de la seva família política— estaran acabats.

Bé, a part d'això, hi ha dues coses molt importants, dues iniciatives molt importants del Departament i de la Direcció General. El Projecte de Llei d'Ordenació de l'Abastament d'Aigua a l'àrea de Barcelona i el Projecte de Llei d'Infraestructures Hidràuliques de Catalunya.

En el primer, com vostè probablement sap, l'objectiu és ordenar els recursos del Llobregat i del Ter destinats a les comarques que hi ha al voltant de Barcelona, de manera que es pugui obtenir —i a Barcelona, és clar— un aprofitament millor, òptim, atès que evidentment hi ha escassetat de recursos; escassetat de recursos que a més hem de tenir ben present que no solament afecten Barcelona i el seu entorn, sinó les comarques gironines, que són les que ens envien aigua.

I en la segona Llei, en el segon Projecte de Llei, el que es projecta és dotar les obres hidràuliques d'una via de finançament pròpia i suficient per cobrir els dèficits d'infraestructura que hi ha aquí a Catalunya. És una llei, per altra banda —tampoc descobrim la sopa d'all—, que existeix a molts països; a molts països tot el que fa referència a obra hidràulica va a càrrec d'un pressupost especial que s'autoalimenta amb el mateix subministrament d'aigua.

Li diré més coses sobre això. Per exemple, dintre de l'any 89, s'ha treballat en les obres d'abastament a la Costa Brava nord. En la portada d'aigües a les Garrigues se n'han fet dues fases, falta la tercera, que hauria de començar a finals d'aquest any, i en tot cas com a tard, tard, tard, començarà entre el mes de gener i febrer de l'any que ve, que això és una cosa que, des d'un punt de vista de població afectada, no és tanta com altres coses que els estic dient, però jo diria que té una certa transcendència històrica, i, a més, està en la línia d'allò que dèiem, vull dir, res no ha de ser aliè a les preocupacions del Govern de la Generalitat..., aquestes comarques; entre la gent que es queda enrera, jo hi posava la gent que viu en comarques amenaçades de despoblació, les comarques de secà, les comarques —diguem-ne— amb pèrdua de pes en tots els aspectes, etcètera.

He dir-li que em sento molt orgullós, com a President de la

Generalitat, d'haver tingut —jo, personalment, i el Govern de la Generalitat— un paper molt important en una obra que aquesta és indubtablement molt històrica, que és la portada d'aigua a les comarques tarragonines. Això és un fet realment d'una gran transcendència històrica. No vull entrar gaire en polèmica, però li vull recordar que vostès van votar en contra d'aquesta portada d'aigües. Em sap greu que no sigui aquí el seu ponent, que era el senyor Triginer, i no cal dir el ponent per part del Govern central —perdó, del Govern central no, perquè en aquell moment encara eren oposició—, del senyor Sáenz de Cosculluela, van votar en contra. I que després van intentar, quan van veure que estàvem tots decidits a aguantar totes les campanyes que se'ns feien en aquest sentit, van induir que en comptes de quatre litres fossin dos, per assegurar la supervivència de les comarques de Tarragona. Fins i tot aquestes paraules van arribar a sortir. Ho dic perquè quan es parla que no som prou sensibles al problema de l'aigua, doncs jo els voldria dir això. Sobre això, que és realment una obra hidràulica de transcendència històrica, els grans opositors varen ser el senyor Marraco —però aquesta té una altra explicació—, també ho va ser el senyor Gómez de las Rocas, i el senyor Sáenz de Cosculluela i el senyor Triginer; exactament, exactament amb noms i cognoms, doncs aquests senyors.

Bé, quant a obres de regadius, que nosaltres esperem que podrem activar, ep!, si aconseguim la col·laboració —necessària, per cert, en algunes coses— de la Confederació Hidrogràfica de l'Ebre; però que em sembla que podríem activar més amb aquesta nova llei que ara aprovarem —ara, vull dir durant el primer semestre de l'any que ve—, perquè, a més, ens permetrà alliberar molts recursos que podrem aplicar a això; de tota manera, s'han fet una sèrie de coses que són molt importants. Una d'elles lligada amb aquest tema que hem dit ara de la portada d'aigües a Tarragona, al camp de Tarragona, a les comarques tarragonines, més exactament, que és tot el revestiment dels canals de l'Ebre.

També una altra obra important de revestiment, que és el canal auxiliar d'Urgell, i el recreixement que s'està fent, en aquets moments, del pantà de Riudecanyes —que és una vella aspiració, per altra banda, del Baix Camp—, i, d'altra banda, en el cas concret de les comarques de Girona s'ha aprovat la pluviannualitat del canal del marge esquerre del riu Ter; una obra important de 789 milions de pessetes.

Es treballa, es col·labora amb tot el suport polític que li calgui al Ministeri d'Obres Públiques, que és el qui en el moment dels traspasos va quedar encarregat de fer aquesta obra —l'obra a què em refereixo ara concretament és la presa de la Llosa del Cavall. Bé, podria seguir amb una sèrie de qüestions relacionades amb aquest punt, però em sembla que no cal.

Realment no cal perquè podria més o menys parlar encara set o vuit minuts més, i em sembla que abusaria de la seva paciència.

Més coses concretes que vostè ens ha..., que em permeten una resposta concreta, vull dir. En el terreny de la formació professional, jo celebri molt que vostè sigui un home molt preocupat per la formació professional, i no m'estranyo de la seva, de la seva sensibilitat, vull dir, i li agraeixo que estigui preocupat per això. I, a més, estic convençut que en aquests moments, en molts aspectes, coincidiríem potser ara més que en altres èpoques; per exemple tot aquell aspecte que l'altre dia jo comenta-

va de la formació dual. No li tornaré a llegir, de tota manera, tot el que explicava sobre, no solament..., vostè ha agafat una dada, una dada de les que jo li deia sobre formació professional, però, de fet, en vaig llegir moltes més. Vaig parlar, doncs, del pla d'equipaments, vaig parlar, per exemple —pla d'equipaments que en bona part està fet i amb coses d'alt nivell; estan molt ben dotades les escoles de formació professional, en aquests moments, pel que fa a ordinadors, com un cas concret. Tot el que vaig explicar sobre la creació de nous centres, de centres de formació professional, i això que se'n diu instituts d'estudis..., els IE, que són una..., posar junt formació professional i batxillerat; tota l'aportació, a més, que el Departament ha fet al pla, a la reforma; també, en aquest cas, tots en podem tenir..., sempre ens complau que ens afalaguin l'orella, oi?, vull dir, que ens diguin: «això, ho fan molt bé», a més, de vegades potser només ho fan per afalagar-nos, però la veritat és que si haguéssim de fer cas del que diu el Ministre —els ministres d'educació que hi ha hagut— sobre el que és l'aportació en tots els camps, però també en aquest camp, diguem-ne, que repercutirà molt sobre la formació professional mitjançant l'ensenyament comú durant una pila d'anys, les aportacions, repeteixo, del Departament i de la Generalitat a tot el que s'està fent amb vista a la reforma de l'ensenyament; ho repeteixo, si, d'aquests opinions, n'haguéssim de fer cas, arribaríem a creure'ns que som molt i molt bons. Comprinc que vostès no puguin, ni que ho pensin, expressar-se així, atès que han de fer una política d'oposició.

Però el que li vull dir és que, de tota manera, malgrat que en aquests moments això no té cap base, no té protecció legal per fer-ho, que no tenim els diners, no tenim diners específicament traspasats per a aquesta qüestió, malgrat que en realitat hi ha hagut, a nivell —com vaig explicar l'altre dia—, a nivell general d'Estat, fins i tot un rebuig d'aquest plantejament durant molts anys —sembla que això ara, afortunadament, canvia—, però la veritat és que a Catalunya, en aquests moments, hi ha més de 15.000 alumnes que estan fent formació dual, i em vaig comprometre, l'altre dia, que acabariem la legislatura que tots els alumnes de FP-2 en farien. I he de dir que això sí que és absolutament únic i extraordinari a nivell d'Estat.

Bé, podria dir-li tota una sèrie d'iniciatives, ja els ho vaig explicar l'altre dia, però n'hi podria dir més, allargant-me en aquests punts; per exemple, tots els nous estudis, tots els nous mòduls professionals que s'introdueixen, una de les coses que tenim a nivell universitari, un dels dèficits que tenim a nivell universitari i també a nivell de formació professional és que ens falten titulacions. Jo sempre explico que a Espanya, per exemple, no hi ha el títol d'enginyer bioquímic, no hi ha el títol de bioquímic, perdó, bé, és un contrasentit que no hi sigui, no?, hi hauria de ser. I com aquest, doncs, molts d'altres. I en la formació professional també passa, i per això, ara, per exemple, nosaltres estem creant les següents titulacions noves: l'agropecuària, l'auxiliar comercial, l'auxiliar d'oficina tècnica, la de confecció industrial, la de documentació administrativa i operatòria de teclats, la d'electricitat de l'automòbil, la dels instal·ladors d'aigua i gas, la dels mecànics i electricistes de motocicletes, els de manteniment industrial, el d'operador químic, el de tècniques pictòriques i, encara més, el d'ajudant tècnic de laboratori, el de comptabilitat i administració de la petita i mitjana empresa, el de manteniment d'automatismes, el de robòtica i automàtica, el de tècnic comercial d'equips informàtics, el de

programació d'informàtica de gestió i el de disseny industrial. Bé, no m'estendré més en aquest tipus de coses perquè, repeteixo, entre això que li dic avui i el que li agrairé molt que rellegeixi del meu discurs de l'altre dia, doncs, em sembla que queda..., que n'hi ha prou.

Potser podria donar la meua rèplica per acabada aquí, però em sembla que quedaria algun aspecte, de tipus menys concret i més de política general, penjat, i no ho he de fer. Vostès, que sempre fan el mateix discurs des de l'any 83 —no ho feien abans, eh?, però des de l'any 83 sempre fan el mateix—, abans feien un discurs..., una de les poquíssimes vegades que he escrit en un diari d'ençà que sóc President vaig fer un article parlant que «ara està de moda predicar el pessimisme i la tristesa, sobretot la tristesa; si, d'aquí a uns mesos, els socialistes guanyen les eleccions» —aquest era un article de molt a final del 82— «si d'aquí a poc guanyen, doncs, aleshores, suposo que es posarà de moda predicar l'optimisme i, diguem-ne, l'alegria». A nivell espanyol, no a nivell català, ho vaig dir; «suposo que a nivell català continuaran predicant el pessimisme i la tristesa, aquests mateixos senyors». Efectivament, vostès van canviar el discurs, però, és clar, a Catalunya, no l'han canviat; miri, sí que l'han canviat: a Catalunya, vostès miraven, des de Catalunya, de fer contribuir a la maniobra d'erosió de la UCD i, un cop destruïda la UCD i vostès amb majoria absoluta, aleshores, a vostès —no es molestin— els han assignat el paper de ser els defensors del Govern aquí; els han assignat aquest paper. És un paper que és una pena, això, per a vostès i per a nosaltres; és una pena per a vostès i per a nosaltres, però és així.

I d'ençà de l'any 83 vostès tenen també el mateix discurs, i dintre d'aquest mateix discurs —ara no m'hi estendre— només els vull fer notar una cosa: crec que vostès, del 83 ençà, han fet un mal servei a Catalunya en un punt, en un punt, en un altre punt també l'han fet dolent i en d'altres el deuen haver fet bo, però en un punt l'han fet dolent, que és aquest retreure constantment, com a únic argument, moltíssimes vegades, el tema del victimisme. És a dir, voler presentar la reivindicació catalana com un fet de victimisme, sistemàticament, ha estat un molt mal servei que vostès han fet al país. Perquè ara jo, senyor Obiols, li pregunto: l'altre dia vaig dir —ningú de vostès ho ha refutat, i sento molt haver-me deixat els papers allà, perquè ara no els ho puc llegir, però això sí que ho recordo— que la sanitat, l'INSALUD deurà, a finals d'any, entre 56 i 71.000 milions de pessetes; encara és més greu, això: d'aquests 56 o 71, 29 són deutes del 88, o sigui que, de fet, són deutes pràcticament de fa un any. Senyor Obiols, jo he de protestar o no? El Govern de la Generalitat ha de protestar o no? És clar, vostès, un dia que protesto perquè s'allarga, encara es retarda una mica més, em surten ja amb la cèlebre, en fi, amb aquesta cançó de l'enfadós, del victimisme: «Oh, sembla mentida...» Afortunadament, el mateix Ministre i el Director General, el senyor Alfredo Jiménez, van dir públicament: «No, no, escoltin, aquests senyors tenen raó». S'havien retardat més, més, d'això, vull dir, eh?, o sigui, no és que..., no és això. Nosaltres hem de protestar o no? (*Remor de veus.*)

O bé això que li he explicat de l'INSERSO: a nosaltres, que cada any els nens maltractats, els minusvàlids, etcètera, de Catalunya rebin 4, 5 o, pel cap baix, 1.000 milions de pessetes menys, d'això, hem de protestar o no hem de protestar? I això és ser victimista? Crec que ens fan un molt mal servei, no?

Pel tema del programa Lingua, hem de protestar o no? Pel tema que no hi hagi manera que se'ns reconegui..., espero que finalment passi, i no vull entrar ara en algunes afirmacions, que sap que són absolutament certes, però que serien polèmiques, i tampoc tinc ganes d'elevat el to polèmic del debat, però que haguem hagut d'esperar, si tot va bé, més de tres anys perquè finalment se'ns reconegui que, des d'un punt de vista lingüístic, nosaltres tenim dret a un finançament especial? O és que parlar castellà no és molt car? Escolti, diuen: «Però és que s'ha de pagar per parlar català?» És clar, que no s'ha de pagar per parlar castellà? Diuen: «No, no, per parlar castellà no paguem res, nosaltres». I és clar que paguen! A cada classe d'EGB de tot Espanya hi ha un professor de castellà, oi? Oi que hi ha això? Doncs, de moment es paga això. I, en canvi, aquest tema no es té absolutament en compte, gens ni mica. Ens han defensat mai, vostès, en això? (*Remor de veus.*)

I criticar per això, protestar per això és victimisme? No, és defensar els drets de Catalunya. I disminuir la força de la gent que defensa els drets de Catalunya en unes coses tan elementals com és la sanitat, com són els serveis socials, com és el tema lingüístic, rebaixar la força a través d'aquesta contestació que vostès ens fan no és fer cap bon servei al país.

Vostè em diu..., jo ja m'hi vaig referir en el meu discurs: hauríem de mirar que en algunes coses, a veure si podem, diguem-ne, fer-ho al més conjuntament possible. I jo vaig dir en el meu discurs —vostè també ho recull—: «bé, doncs, hem de mirar de treballar en aquest sentit». Però li vull advertir una cosa: el seu paper no ha de ser el de ser defensor del Govern central a Catalunya, sinó ser el defensor de Catalunya aquí i allà.

El Sr. PRESIDENT: Moltes gràcies, senyor President. Vull fer un torn de rèplica, senyor Obiols? Té la paraula.

El Sr. OBIOLS: Senyor President, senyores diputades, senyors diputats, jo voldria començar per l'acabament d'aquest torn de rèplica del senyor Pujol, i, naturalment, jo no desitjo que el senyor Pujol ens agraeixi res. Un polític que demana agraïment, jo no l'he entès mai; un polític i les forces polítiques fan el que creuen que és la seva obligació, punt i s'ha acabat. Però de la mateixa manera que jo no li demano cap agraïment en relació amb els serveis a Catalunya que hem fet durant tots aquests anys, li demano una mica de respecte, senyor Pujol.

Hem fet, en primer lloc, durant molts anys, un esforç de contenció extraordinari davant d'un intent deliberat, fred, cínic, de desqualificació dels catalans socialistes, presentant-los com uns enemics del país. I hem aconseguit uns resultats. Jo penso que, avui, a Catalunya, el risc terrible d'una confrontació caïnita, d'una confrontació entre conciutadans s'ha contingut i vull creure que s'ha eliminat. Però, a mi, m'inquieta profundament, no les crítiques que avui hem pogut tornar a escoltar, sinó el que hi ha darrere d'aquestes crítiques, com a concepció; m'inquieta profundament, com a català, com a patriota català i com a socialista, perquè crec que, veritablement, per aquest camí no es va literalment enlloc. Vostè té una situació que li permet anar tirant, uns arguments, unes valoracions, que poden tenir un marge de credibilitat o de confiança entre sectors de l'opinió pública, i des d'aquest punt de vista el manteniment d'aquesta tensió permanent, en aquesta línia de dir que nosaltres no hem defensat el Govern de Catalunya, sinó que ens hem posat, incondicionalment, sempre al servei del Govern espanyol, tot això, jo no li discuteixo que pot tenir una rendibilitat electoral

en moments determinats, i, de fet, la té; ara, per al país, això és desastrós, per al país això és literalment desastrós. I no cal ser molt perspicaç políticament, qualsevol ciutadà adult i sensat veu perfectament que Catalunya només avança, només avança quan hi ha un marge de cooperació nacional elemental; qualsevol ciutadà adult i sensat d'aquest país sap que nosaltres sí que fem el mateix discurs des de l'any 83, en el sentit d'estendre la mà en aquesta línia de cooperació, i naturalment sobre la base que no ens hem de posar incondicionalment al seu servei, puix que tenim, en moltes coses, els nostres criteris i no són coincidents amb els de vostè; però hi ha d'haver un denominador comú: el servei a l'enfortiment del nostre autogovern, de la llibertat, del progrés de Catalunya, i que nosaltres —que hem guanyat per cinquena vegada consecutiva unes eleccions a Catalunya— ens mereixem, no l'agraïment, però, com a mínim, un tracte respectuós i una actitud positiva envers el diàleg i envers les ofertes que sí que, reiteradament, hem fet en el mateix discurs, sí, de diàleg i de cooperació.

I, una vegada més, ens trobem amb aquesta actitud. Però jo els haig de dir una cosa: aquesta actitud, per un període de temps —no massa— els servirà encara, però, mentrestant, el país, el seu autogovern, la seva llibertat, el seu progrés estarà aturat, i vostès tenen mantinguda aquesta situació de tensió. És com si ara en un cotxe vostès haguessin col·locat la clau de contacte: els garanteix una certa calefacció, una certa comoditat, un cert confort, en molts casos l'exoneració de responsabilitats, amb la cançó de l'enfadós permanent que allò que es fa està tot bé i el que no es fa o es fa malament no és per culpa pròpia sinó per culpa dels altres. La clau de contacte de la tensió està posada; la calefacció, la confortabilitat, la tenen assegurada; els llums de la publicitat i de la propaganda, també; ara, el motor del cotxe està aturat, el motor de l'autogovern de Catalunya, en les seves mans, està aturat avui com l'any 83, perquè no hi ha projecte, perquè no hi ha una filosofia ni un model competitiu i eficaç, del punt de vista de les relacions amb l'Administració central i amb el Govern central, i perquè vostès refusen, sistemàticament, col·locar els catalans socialistes en el lloc que els pertoca en aquesta situació, que és el de ser útils, de ser eficaços per garantir que els processos de negociació puguin tirar endavant de la manera més positiva per a Catalunya, i nosaltres considerem que també de la millor manera per al procés de reforma general de les estructures de l'Estat, perquè, per nosaltres, això sí que no ens faran caure en aquesta dicotomia absurda, nosaltres considerem que allò que és bo per a Catalunya pot ser i ha de ser bo també per al conjunt de l'Estat i per a l'Administració de l'Estat.

Nosaltres preconitzem una evolució que sigui beneficiosa per a tots, i veiem la negociació des d'aquesta perspectiva, no des de la perspectiva de la tensió i de la confrontació. I afirmem que, si es miren les coses des d'aquesta perspectiva, el motor tira endavant, i si hi ha una bona ruta traçada, aquesta ruta se seguirà d'una manera eficient; potser no tan ràpida com molts desitjaríem, però d'una manera irreversible. En tot cas, el que vull assenyalar és que el cotxe és aturat, que el motor està parat i que les bateries, quan es dona la clau de contacte d'un cotxe i el motor no funciona, les bateries es descarreguen. I vostès estan descarregant gradualment les bateries de la força, del prestigi, de la capacitat, de l'eficàcia de l'autogovern català, en el procés de l'exercici de les seves responsabilitats de govern

aquí, a Catalunya, i en el procés d'establiment d'un model viable de negociació a nivell de l'Estat.

Això no vol dir que en algunes coses o en les altres un procés de negociació tiri endavant; això no vol dir que la perspectiva concreta de desenvolupament, per exemple, en el terreny financer, no hagi tirat endavant. Hi ha tirat, i hi insisteixo: no ens han d'agrair res, però nosaltres, en el procés de negociació per a la nova fórmula de finançament, vam fer el que havíem de fer, i va ser eficaç. Ara bé, el pressupost de l'any 1990, que vostès presentaran, superarà el bilió de pessetes. Quin era el pressupost de la Generalitat, per exemple, l'any 1986? El recorden? Era de 429.000 milions de pessetes. Pràcticament, en quatre anys, s'haurà multiplicat per tres, senyor Pujol. Alguna eficàcia devem tenir, alguna eficàcia devem tenir —hi insisteixo: no ens ha d'agrair res. Vostè va dir, fa poques setmanes, que no havia d'agrair res, Catalunya, a Narcís Serra, per exemple. Jo hi estic d'acord. A un polític no se li ha d'agrair res, si compleix la seva responsabilitat. Ara, s'ha de calibrar exactament la situació concreta de les coses, eh? Catalunya, econòmicament, va bé, la democràcia espanyola està consolidada, hem entrat a Europa... En tot això, alguna cosa hi deu tenir a veure el senyor Narcís Serra, em penso. I hi insisteixo: no parlo d'agraïment, però sí, com a mínim, de respecte, d'una actitud mínimament respectuosa, que vostè, senyor Pujol, molt sovint —massa sovint—, no té en relació amb una força política democràtica que —hi insisteixo— ha tingut per cinquena vegada consecutiva la confiança majoritària dels ciutadans i les ciutadanes de Catalunya.

Senyor Pujol, per una qüestió de temps no podem entrar en detalls. Jo li proposo que fem, el dia que vostè vulgui, el debat sobre l'aigua a Catalunya, i en aquest debat veurem qui és el qui ha fet —i què no ha fet—, qui és el qui ha tirat endavant una política i qui no l'ha tirada endavant, a Catalunya, en relació amb aquest tema que, en l'únic que podem estar d'acord, em sembla, vostè i jo, és que és un tema importantíssim i dramàtic per al nostre país, i per a la competitivitat de la seva economia. Però vostè no m'ha respost les crítiques que jo he hagut de formular ràpidament en relació amb les desorientacions, el retard, la manca d'una concepció global, la manca d'una eficàcia general per resoldre el problema de l'aigua a Catalunya. I hi insisteixo: la meua oferta de fer, el dia que vulgui, amb temps, la discussió sobre aquesta qüestió, no per una pruja casuística, però sí, almenys, per tractar d'il·luminar la qüestió davant de nosaltres mateixos i de l'opinió pública, i tractar de treure'n algunes lliçons que siguin positives.

La meua valoració general ha estat clara: vostès tenen competències, tenen recursos, no els exerceixen amb encert, la seva obra de govern és feble, és desorientada, i, del punt de vista del que ha de ser, no l'únic objectiu, però sí un objectiu fonamental, que és ajudar, contribuir a l'augment de la competitivitat econòmica del país, vostès no estan a l'alçada de la situació. I anirem parlant, amb calma i amb temps, respecte al problema de l'aigua, respecte al problema dels residus industrials, per exemple, on els retardaments i les mancances són absolutament brutals, des de l'any 1980, en què tenen competències, fins que es va aprovar la Llei de Residus Industrials el 83, l'anunci d'un pla de residus industrials, que es va fent any rere any —va fer quatre anys que el va anunciar en aquesta Cambra, un Conseller que ara ja no és Conseller, ara han passat quatre anys i es fa de

nou la promesa, el pla de residus està en una fase pràcticament acabada d'elaboració, ho hem escoltat... Mentrestant, es van generar dos milions i mig de tones/any de residus industrials a Catalunya, i pràcticament se'n tracta un 10%. Hi va haver una sessió al saló de Sant Jordi, particularment il·lustrativa, sobre aquesta qüestió, en el moment de presentar la segona edició del *Llibre Blanc de la Gestió de la Natura*. Aleshores, vostè pot dir el que vulgui respecte a la seva política ambiental, que el feliciten de tot arreu..., però allà es van dir coses, i vostè va dir coses particularment importants. Es va dir, per exemple, per part del coordinador d'aquest llibre, que Catalunya corria el risc de convertir-se en un abocador d'escombraries gegantí. I vostè va dir una cosa que va ser —jo ho vaig interpretar així— el reconeixement d'una mancança al llarg dels seus anys d'acció de govern en relació amb aquest tema, i va fer una frase, perquè vostè té la tendència a l'èmfasi, sempre, dient: «No un gran abocador, un femer fumejant, a Catalunya». Així, almenys, ho van recollir els mitjans d'informació. Vostès contribueixen que es destrueixi, que s'embruti el país, i l'adoben amb promeses, senyor Pujol.

Però anem, si m'ho permet, molt ràpidament, al fons de la qüestió. Aquest cotxe aturat, senyor Pujol, l'hem de posar en marxa de nou. Jo, una vegada més —vostè em pot dir que em repeteixo—, he introduït alguns elements, de tota manera, de novetat, si ha escoltat amb atenció les meves paraules: faig l'oferta, des de l'oposició, des d'una oposició que vol ser respectada, per dignitat democràtica, per tolerància, per convivència en aquest país, que no vol ser titllada, de manera insultant, d'estar al servei d'altres interessos que no siguin la llibertat i el progrés d'aquest país, senyor President, jo faig l'oferta del diàleg i de l'entrada per desbloquejar una situació bloquejada, en una fase de major cooperació nacional. Valguin el que valguin les meves paraules —jo crec que valen molt—, en tot cas, penso que, per dignitat, per respecte, per patriotisme, aquestes paraules no poden ser contestades amb quatre frases fetes.

El Sr. PRESIDENT: Gràcies, senyor Obiols. L'Honorable President de la Generalitat té la paraula. (*Pausa.*)

El Sr. PRESIDENT DE LA GENERALITAT: Bé. Home, senyor Obiols, jo trobo que no m'ha de criticar perquè jo li agraeixi alguna cosa. Vull dir que no en té necessitat, però deixi'm que li agraeixi alguna de les coses que ha dit o que fa, no? Jo, la veritat és que, sempre que puc, fico dintre dels meus discursos tots aquells aspectes que a mi em sembla que són positius de part d'oponents polítics meus, no? Vostès m'han sentit a fer molts elogis, a mi, de vegades, per exemple, de coses que fa el Govern central. Abans-d'ahir, abans-d'ahir vaig elogiar el Govern central més d'un cop, més de dos i més de tres. I, en tot cas, li vull ben assegurar, senyor Obiols, que la meua resposta més important a les seves intervencions d'aquest matí és que jo no vull tirar cap mena de llenya al foc, en les meves relacions —en les nostres relacions—, en les meves personals, les del Govern de la Generalitat i les dels partits que ens donen suport, no vull tirar cap mena de llenya al foc en les nostres relacions amb el Partit Socialista. Tant és així, que, bé, com a mínim, també li haig de dir una cosa: aquí, sempre, vostè diu: «El pressupost ha passat de 400.000 milions de pessetes a un bilió», no? Bé, aleshores, i això és... Aleshores, de passada, això també invalida una mica la tesi que nosaltres no progressem, no? Vull

dir, si diu això, vol dir que el Govern central, doncs, obre la mà. Home, escolti, aleshores potser també deu haver de dir que nosaltres hem aconseguit que l'obrim. Però, en fi, això és un comentari, simplement, en aquesta línia —que a mi m'agradaria que fos al més distesa possible. Els meus companys de Consell Executiu que més o menys amb mi han preparat alguns aspectes d'aquest debat, saben que jo, sempre, acostumo a fer, i també en aquest debat, les meves preparacions, diguem-ne, apuntant dues hipòtesis, no? La hipòtesi en la qual el debat ha de ser especialment agre i dur, i també venia preparat per a això, i la hipòtesi en la qual, doncs, pugui pensar que el debat pot anar de la millor manera que convé sempre que vagin, que és, doncs, deixant més portes obertes. A mi m'agradaria ara, doncs, alinear-me, abandonar a les meves maletes d'allà, doncs, altres possibles arguments, i alinear-me en aquesta línia.

De tota manera, només dues coses li vull dir: la primera, jo, simplement, el que rebutjo totalment i reclamo és que se sigui prudent en aquesta acusació sistemàtica de victimisme, quan reclamem coses com puguin ser 56 o 71.000 milions de pessetes, per exemple, o coses per l'estil; potser no tan grosses com 56.000 milions, però, Déu n'hi do, i en certs aspectes, des del punt de vista del finançament general, molt més.

La segona cosa que vull dir és la següent: jo em llegiré molt atentament el seu discurs, perquè amb tota seguretat que la lectura serà més aclaridora —sempre ho és, sempre la lectura és més aclaridora que no pas el simple fet d'escoltar un discurs—, i crec que sí, que hem de mirar a veure tot el tipus de novetats que vostè diu, en la línia de fer més possibles les cooperacions de les forces polítiques catalanes i, concretament, del partit de vostès, doncs, amb vista a les negociacions que necessitem continuar fent, evidentment, amb el Govern central.

Jo únicament vull dir-li una cosa, i per això he dit l'única cosa que per a vostès podia ser, potser, una mica punyent, respecte al paper polític de vostès. Jo els vull dir el següent: no és cert que sempre els plantejaments unitaris ens hagin donat un gran resultat. En tot cas, jo li vull dir una cosa: jo, encara ara, de vegades em pregunto si alguns partits —concretament el meu; en aquella època era molt feble i no tenia tampoc gaire força per imposar-se— no havien d'haver, en el moment de la discussió de l'Estatut, rebutjat alguns plantejaments que vàrem acceptar, precisament per mantenir-nos molt fidels, molt fidels a l'esperit unitari. El senyor Sobrequès té un excel·lent llibre que recull totes aquestes discussions. Jo, per exemple, sobre una cosa que va sortir ahir, del finançament, doncs, demanaria que es rellegissin els discursos de l'Alvareda, per exemple, no?, les votacions, i també el discurs que va fer, doncs, en Ramon Trias en la discussió que hi va haver a la Sala de la Reina Regent de l'Ajuntament, sobre aquestes qüestions. Heus ací un cas en el qual els criteris unitaris —que moltes vegades vol dir «els criteris dels qui tenen la majoria dintre del conglomerat unitari»— varen ser, em sembla, no pas els millors que podien haver presentat en aquell moment amb vista al futur autonòmic de Catalunya.

Dit això, simplement per situar les coses en el seu lloc, dit això, ho repeteixo, em llegiré amb molta atenció el seu discurs.

El Sr. PRESIDENT: Moltes gràcies, Honorable senyor President. Vol fer contrarèplica? (*Pausa.*) Té cinc minuts, senyor Obiols.

El Sr. OBIOLS: Voldria, inicialment, fer una precisió. En cap moment, literalment —repassin les actes d'aquesta ses-

sió—, l'expressió «victimisme» ha sortit de la meua boca. No l'he usada. He fet un altre raonament que crec que és convincent: he parlat d'intent d'ocultar responsabilitats en funció del manteniment d'una tensió permanent en relació amb l'Administració central. Però, així com jo no he parlat de victimisme —si no estic equivocat, i no estic equivocat—, el senyor Pujol va parlar de «marginalitat» en el seu discurs inicial, i aquesta expressió l'ha tornat a repetir en diverses ocasions. Cal concloure, per tant, que no és solament la nostra visió, sinó també la seva, la consciència que existeix una situació de marginalitat, de pèrdua de pes del nostre autogovern en el procés general de la negociació amb l'estructura Estat, i això és un dels elements bàsics del que ha estat la meua intervenció, per extreure'n una conclusió: que és molt negatiu —i he assenyalat, fins i tot perillós— que aquesta situació prossegueixi, aquesta barreja d'autosatisfacció i de tensió permanent; que cal trobar noves fórmules, que cal trobar nous camins sensats en el procés de relació i de negociació amb l'Administració central.

La meua conclusió d'aquest debat és la següent: en primer lloc, que hi ha una situació a Catalunya plena de possibilitats; que hi ha, per contra, un desaprofitament d'aquestes possibilitats per part del Govern conservador de Catalunya, pel Govern de Convergència; que, en tercer lloc, el model que se'n ofereix no sols és avalat per aquestes mancances i aquesta desorientació general, sinó que és un model que no ens satisfà, el model d'una societat competitiva i hipotèticament caritativa; en quart lloc, que vostès no tenen un model clar de relació amb l'Estat i amb l'Administració central, i que constaten una pèrdua de pes, una marginalitat —per aprofitar l'expressió que hem sentit reiterades vegades per part del senyor Pujol—, i que, en cinquè lloc, s'imposa, cada vegada amb més convicció, amb més força, la idea que o bé es manté la situació actual, i anirem enrere, o bé s'entra en una nova fase, en un nou clima que permeti establir nous mecanismes de cooperació nacional entre les forces democràtiques catalanes.

Hi insisteixo: valgui el que valgui aquest plantejament, la veritat és aquesta, i la veritat, senyores diputades i senyors diputats, acaba sempre prevalent enfront de la casuística de les habilitats o de la propaganda; la veritat és aquesta. Tard o d'hora, i espero que com més aviat millor, s'han de donar a Catalunya dues circumstàncies, si volem redreçar la situació: o un canvi de clima, un canvi de relacions fonamentalment entre les dues forces de la majoria, o una nova majoria i un nou govern a Catalunya. Aquesta és la situació.

El Sr. PRESIDENT: Gràcies, senyor Obiols. Pel Grup parlamentari de Convergència i Unió, té la paraula el seu portaveu.

El Sr. SUBIRÀ: Senyor President, senyores i senyors diputats, em toca prendre la paraula al final d'un debat que a mi em sembla que ha estat interessant, amb un to constructiu, almenys no crispat en la majoria del debat, i que ha tingut una mica de tot. Ha tingut també coses divertides, ha tingut des de botifarades fins a epistemologia de la ciència, passant per coses, per fets, per afirmacions polítiques molt importants.

Alguna d'elles requerirà, com s'acaba de dir, una anàlisi ulterior: estic parlant de veure si darrere d'aquesta oferta de cooperació hi ha quelcom nou i quelcom que permeti treballar-hi.

Jo crec que tampoc hauríem de caure en un nominalisme que consistís a dir: «escolti, jo no he parlat de victimisme», perquè no s'ha utilitzat l'expressió estricta, però en canvi s'ha desen-

volupat la teoria del victimisme. Bé, això em portaria a un terreny que, per mi, seria satisfactori, que és entrar en el debat, però que seria no reglamentari i, a més a més, seria innecessari, estrictament parlant; no reglamentari, perquè jo no puc prendre posició respecte al que han dit altres grups parlamentaris, i innecessari perquè, des del nostre punt de vista, les respostes del President han estat absolutament completes i satisfactòries.

El que passa és que això condiciona molt la meua intervenció, perquè naturalment no té aquell petit «morbo» de la polèmica que sempre es produeix entre el govern i l'oposició, i ara els prometo molt formalment que la meua intervenció serà molt curta, perquè, és clar, si no ho fos, sense tenir aquest petit «morbo» perfectament legítim i que no desmereix la utilitat i la bondat del debat, la meua intervenció es podria qualificar amb el títol d'aquell deliciós llibret d'un home que no ha estat citat, és un dels pocs que no ha estat citat avui aquí, que és Eugeni d'Ors, aquell llibret que es titula *L'oceanografia del tedi*; és a dir, jo no vull submergir la Cambra dins d'un tedi d'aquest tipus.

Però sí que crec que és absolutament indispensable fer tres, molt breus, comentaris als tres capítols del discurs que va fer el President abans-d'ahir, i els faré en el mateix ordre.

Primer va parlar de competitivitat. Precisament ahir vaig rebre el número d'octubre d'una molt prestigiosa revista nord-americana; l'article de fons d'aquest número de la revista en qüestió, escrit per un assessor de diversos presidents no republicans, sinó demòcrates dels Estats Units, parla precisament, analitza les causes de la pèrdua de competitivitat de l'economia americana respecte a la japonesa, i analitza i proposa una sèrie de mesures per superar-ho. Evidentment, l'articulista no ha copiat el discurs del President Pujol i el President Pujol no ha copiat el discurs de l'articulista, perquè eren desconeguts l'un de l'altre, però resulta que són substancialment coincidents. Són substancialment coincidents, això vol dir que el problema és un problema que preocupa molts països del món occidental i que les solucions que s'apunten són molt similars.

Segon tema, justícia social. Mirin, aquí només voldria fer un comentari brevíssim, i un comentari que en boca meua —que, encara que no sigui un kumbaià pur, dec tenir unes certes concommitàncies, i no em sap greu— deu ser creïble, jo sé que almenys alguns diputats del Grup Socialista em creuran. Per nosaltres, pel President de la Generalitat, pel Govern de la Generalitat i pels diputats de Convergència i Unió molt sincerament, el tema de justícia social no és allò que se'n deia una «assignatura de adorno», no ho és, no ho és. Per nosaltres, només des del punt de vista simplement expositiu, es pot separar en dos capítols, perquè, és clar, la gent resulta que ens expresseu seqüencialment; només es pot separar en dos capítols a efectes expositius el tema del progrés i la competitivitat i el de la justícia social. Per nosaltres, molt vitalment, molt essencialment, no són separables i, per tant, el nostre tractament del tema de la justícia social obeeirà a una filosofia personalista, que és la nostra, però no és una cosa separable ni és una assignatura «de adorno». Cap més comentari respecte a això; només els demano que ens creguin en aquest sentit, i llavors poden discrepar, i vostès poden dir: «no, escolti, és que això ho han d'arreglar els poders públics». Nosaltres creiem molt sincerament i molt fermament que no essent una assignatura «de adorno», sinó una cosa absolutament essencial i consubstancial amb

l'altra, no és soluble estrictament a base de l'acció dels poders públics.

I, finalment, el tema nacional. I en aquest tema permetin-me també un comentari previ del que nosaltres vam entendre —i em sembla que ho vam entendre bé— de la part del discurs del President que es refereix a la marginalitat, a la marginalitat de Catalunya o a l'amenaça de marginalitat de Catalunya. Jo vaig entendre, i em sembla que ho vaig entendre bé, que no es referia a la jugada curta política o a la situació política del moment, ni tampoc es referia a cap acció política concreta, sinó que es referia a l'anàlisi històrica de la posició de Catalunya en el conjunt de l'Estat espanyol, i recordo perfectament que aquestes frases van ser dites quan es parlava de l'Espanya invertebrada d'Ortega, i el President va dir: «Em temo que alguns dirigents del Partit Socialista han assumit com a pròpia la filosofia d'Ortega en aquest terreny, que situa Catalunya en una posició marginal», i recordo també que ell va citar les diverses expressions d'ell en diferents moments demanant no tan sols ni molt principalment una acció política, sinó una anàlisi intel·lectual aprofundida del que això significa i de com s'ha de superar.

Continuant amb el tema nacional, el darrer comentari. El darrer comentari és el següent: jo també tinc a vegades el vici de citar gent, i a mi m'agradaria citar un dels científics més rigorosos del món occidental en els darrers decennis, i a més a més molt dedicat a l'epistemologia de la ciència, precisament, que va ser Henri Poincaré, un home d'un rigor a prova de bomba, és a dir si hi ha un científic rigorós és Henri Poincaré. Diu en una obra que es titula *El valor de la ciència*, diu: «Això ens mostra que la lògica no és suficient, que la ciència de la demos-

tració no és tota la ciència», i quan ell diu «ciència», dues pàgines abans, ha dit que es refereix «a la recerca de la veritat», per tant parla de «ciència» en el sentit més ampli possible: «Que la ciència de la demostració no és tota la ciència i que la intuïció ha de conservar el seu paper de complement», i llavors ell posa una coma i diu: «anava a dir», és a dir, va tenir la temptació de dir, el que passa és que suposo que la seva tendència al rigor el va fer canviar, però ell ho diu: «anava a dir: "de contrapès o d'antídot de la lògica"». Això, senyor Vidal-Quadras, jo ho deia mirant-lo a vostè, perquè vostè va intentar analitzar un fet molt profund en termes estrictes de lògica, i, fixi-s'hi bé, si Henri Poincaré, que escrivia fonamentalment sobre física, deia que la intuïció ha de ser considerada com el contrapès o l'antídot de la lògica, imagini's que hauria dit Henri Poincaré si hagués parlat sobre nacionalisme. Hi ha coses tan profundes que la lògica no és suficient per analitzar-les.

Moltes gràcies, senyor President.

El Sr. PRESIDENT: Gràcies, senyor Subirà. La sessió es reprendrà demà a les nou del matí, només als efectes d'obertura del termini per presentar propostes de resolució. El termini finirà a les 9.35 i la Mesa es reunirà aleshores per admetre a tràmit les propostes de resolució congruents amb el debat i les comunicarà als grups. A les deu hores s'obrirà un nou termini per tal que els grups parlamentaris puguin presentar noves propostes transaccionals, i aquest termini finirà a les onze i la sessió es reprendrà a dos quarts de dotze per al debat i la votació de les propostes.

Se suspèn la sessió.

(És la una del migdia i tretze minuts.)

SUBSCRIPCIÓ

CONDICIONS

La subscripció és anual, per anys naturals. El període de subscripció fineix, doncs, el 31 de desembre de cada any. Les altes produïdes durant el curs de l'any es comptaran, als efectes de cobrament, des de la primera setmana de cada trimestre natural, sigui quina sigui la data de subscripció dins aquest trimestre.

La tramesa regular dels exemplars de subscripció començarà en rebre's l'import corresponent i la butlleta de subscripció degudament emplenada.

El subscriptor que no renovi la subscripció abans del venciment serà donat de baixa; tan bon punt es rebrà l'import de la renovació es reprendrà la tramesa del Butlletí, però sense dret als exemplars no rebuts.

L'Administració de les publicacions oficials del Parlament pot modificar en qualsevol moment el preu de subscripció, el qual tindrà efectes, per als subscriptors ja donats d'alta, a partir de la primera renovació de subscripció. Els preus de subscripció vigents consten al peu d'impremta de cada número de les publicacions oficials.

BUTLLETA

Nom

carrer núm.

telèfon població codi postal

desitja subscriure's al ☐ BUTLLETÍ OFICIAL DEL PARLAMENT DE CATALUNYA

☐ DIARI DE SESSIONS DEL PARLAMENT DE CATALUNYA

☐ BUTLLETÍ OFICIAL i al DIARI DE SESSIONS (subscripció conjunta)

d'acord amb les condicions establertes i els preus vigents,

a partir del dia de de fins al dia 31 de desembre de 198 ..

Amb aquesta finalitat, i amb data de de 198 envia

per núm. la quantitat de pessetes
(gràfic al portador)

..... de de 198

Signatura

BUTLLETÍ OFICIAL
i
DIARI DE SESSIONS
DEL PARLAMENT
DE CATALUNYA

Palau del Parlament
Parc de la Ciutadella
08003 Barcelona